

Інноваційний розвиток виробничих територій - єдиний шлях до відродження та реновації промислових зон - розвиток і розміщення виробництв, науки, сільбищних територій об'єктів транспортної і інженерної інфраструктури які забезпечують функціонування міста.

ІДЕЇ «НОВОГО УРБАНІЗМУ» В КОНТЕКСТІ ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНСЬКИХ МІСТ

Худяков І.О., Яременко І.С., к. арх., професор
(Одеська державна академія будівництва та архітектури)

Концепція «Нового урбанізму» виникла в США та в країнах Західної Європи в 70-80-х роках минулого століття. Її поява пов'язана з відмовою від положень «Афінської хартії» в рамках постмодерністського перегляду підсумків архітектурного модернізму ХХ століття. Це означало перехід від функціонального розчленування міста, що стало головним методом теорії містобудування для архітекторів-модерністів, до трактування міського середовища, як єдиного складного організму, насиченого не тільки матеріальними об'єктами, але і символами, які несуть інформацію про місто.

В 80-х роках ХХ століття під впливом ідей «Нового урбанізму» з'являються нові міста, які намагаються виглядати як розвинуті історичні міста з складною багатофункціональною інфраструктурою. Це, як правило невеликі міста з розвинутою інфраструктурою та малоповерховою забудовою. Проєктувальники ще на стадії розробки проєкту намагались наситити об'єктами зі своєю неповторною архітектурою та змоделювати середовище, яке імітувало стильові нашарування історичних міст. Тому майже кожне місто «Нового урбанізму» має свій неповторний вигляд. Серед прикладів таких міст можна назвати Паундбері в Великій Британії (арх. Л. Кріє), Сісайд в США (арх. А. Дюан і Е. Плейтер-Зайберк), Якріборг в Швеції, Маккензі-Таун в Канаді, та інші. Головні принципи, яких дотримувались архітектори і забудовники, і які лягли в основу теоретичної бази «Нового урбанізму», є наступні:

1. <i>Пішохідна доступність;</i>	5. <i>Якість архітектури і міського планування;</i>
2. <i>Наявність мережі взаємопов'язаних вулиць;</i>	6. <i>Традиційна структура планування околиць;</i>
3. <i>Багатофункціональність і різноманітність будівель і споруд;</i>	7. <i>Висока щільність;</i>
4. <i>Різноманітна поверховість забудови;</i>	8. <i>Екологічний транспорт;</i>
	9. <i>Збалансований розвиток;</i>
	10. <i>Якість життя</i>

Багато в чому ідеї «Нового урбанізму» співзвучні концепції «Міста-саду» Е. Говарда. Схожість можна побачити як в характерних засобах планування, так і в гуманістичній спрямованості ідей, в намаганні створити комфортне міське середовище.

Відновлення українських міст, зруйнованих внаслідок розв'язаної Росією війни — це, безумовно, головне завдання, яке чекає українських архітекторів. І гуманістичні принципи «Нового урбанізму» можуть бути вкрай актуальними. Основна кількість зруйнованих міст — це порівняно невеликі міста і селища Донеччини, Харківщини, Луганщини, та інших районів, де відбулися бойові дії. Хоча, більшість цих міст мають багату історію, часто пов'язану ще з козацькою добою, їх архітектура створювалася в радянські часи за канонами сталінського історизму 30-х, або радянського модернізму 50-60-х років ХХ століття. Центрами формування цих міст були великі промислові, або агро-підприємства і шахти. Архітектурний вигляд таких міст мав всі недоліки, які притаманні модерністським містам: одноманітність архітектурного середовища, відсутність міст дозвілля, занедбаність історичних пам'яток, неефективну економіку та дорогі комунальні витрати, транспортні та соціальні проблеми. Все це ще посилювалося особливостями радянського побуту, низькою якістю будівництва та високою щільністю символів радянської доби. Відновлення цих міст ставить перед українськими архітекторами і будівельниками завдання створення нового комфортного середовища, заснованого на принципах гуманізму, яке, крім утилітарних функцій, буде ще й носієм українських історичних і ідеологічних смислів. Оскільки «Новий урбанізм» є соціально-орієнтованою течією, що зосереджена на питаннях підвищення якості життя людини у міському середовищі, цілком логічно застосувати в майбутній відбудові його принципи.

Це завдання ускладнюється тим, що досвіду побудови подібних міст в Україні ще немає. Очевидно, що відмова від звичних прийомів проектування потребує від розробників проєктів пошуку нових нестандартних рішень та креативності. Тут потрібне ретельне вивчення